

Colné vyšetrovacie orgány EÚ dostanú nové, účinné nástroje na boj proti podvodom

Predstavte si tento scenár – Európska únia uloží na nejaký výrobok pochádzajúci z niektorej ázijskej krajiny, napríklad na slnečné okuliare, antidumpingové clo. Zrazu však dôjde k výraznému prepadu takéhoto dovozu z predmetnej krajiny, ktorý sprevádza výrazný nárast dovozu slnečných okuliarov zo susednej krajiny. Je to iba náhoda? Určite nie pre vyšetrovateľov úradu OLAF, ktorí s pomocou najmodernejších elektronických nástrojov a dokážu rozpoznať, že ide o plán podvodníkov, ako sa nepravdivým deklarováním krajiny pôvodu vyhnúť plateniu cla.

V takýchto medzinárodných prípadoch je najdôležitejšie mať prístup k úplným informáciám o trase príslušnej zásielky. Od 1. septembra budú colní vyšetrovatelia v celej Európskej únii môcť využívať nové elektronické nástroje umožňujúce účinnejší boj proti colným podvodom. V dôsledku aktualizácie colných predpisov budú mať orgány prístup k novým informačným systémom, ktoré zaznamenávajú fyzický pohyb kontajnerov prepravovaných na námorných plavidlách, a zhromažďujú informácie o tovare, ktorý vstupuje na územie EÚ, je cez toto územie prepravovaný alebo ho opúšťa. Tieto nové nástroje umožnia EÚ a jej členským štátom lepšie sledovať a vyhľadávať podozrivé zásielky a lepšie odhaľovať colné podvody.

„Colné podvody pripravujú verejné rozpočty o cenné prostriedky. Preto proti nim musíme účinným a inteligentným spôsobom bojovať,“ uviedla podpredsedníčka Európskej komisie Kristalina Georgieva v reakcii na zavedenie nových právnych predpisov. *„Vďaka novým IT nástrojom budú verejné orgány lepšie vybavené na riešenie tejto výzvy, a to bez toho, aby došlo k narušeniu legitímneho obchodu,“* dodala.

Colné podvody – napríklad nesprávne deklarovanie pôvodu výrobku, podhodnotenie alebo nesprávny opis tovaru pri dovoze – spôsobujú finančným záujmom EÚ významnú ujmu. Vzhľadom na medzinárodnú povahu takýchto podvodov je nevyhnutná spolupráca medzi colnými orgánmi.

V praxi to znamená, že zmenené právne predpisy, ktoré sa oddnes uplatňujú, viedli k vytvoreniu dvoch nových databáz. Vyšetrovatelia odteraz budú mať prístup do nového adresára správ o stave kontajnerov (CSM), v ktorom sú zhromaždené správy o pohybe kontajnerov prepravovaných námornými plavidlami. Tento adresár bude obsahovať správy, ktoré budú poskytovať priamo námorní prepravcovia. Podobne bol vytvorený aj adresár dovozu, vývozu a tranzitu, ktorý obsahuje údaje o tovare, ktorý vstupuje na územie EÚ, je cez toto územie prepravovaný alebo ho opúšťa. Údaje týkajúce sa vývozu, ktoré sa budú zhromažďovať, sa obmedzia na citlivé výrobky, napr. tabak, alkohol a palivá. Colní úradníci i Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) tak budú môcť krížovo kontrolovať informácie z oboch databáz, aby mohli odhaliť typické podvodné správanie. Týmto novými nástrojmi sa posilnia analytické schopnosti národných colných úradov a úradu OLAF pri odhaľovaní podvodných operácií.

Zmenené právne predpisy navyše pomôžu urýchliť vyšetrovania úradu OLAF, keďže sa na základe nich stanovujú pre členské štáty termíny na poskytnutie dokumentácie súvisiacej s vyšetrovaním. Zároveň uľahčia používanie informácií získaných na základe vzájomnej pomoci ako dôkazov vo vnútroštátnych súdnych konaniach.

Súvislosti:

Vyššie spomínané právne [predpisy EÚ](#) poskytujú právny základ pre vzájomnú pomoc a výmenu informácií medzi členskými štátmi, ako aj medzi členskými štátmi a Európskou komisiou, v súvislosti so záležitosťami týkajúcimi sa odhaľovania colných podvodov, predchádzania týmto podvodom a ich vyšetrovania. Na rovnakom právnom základe úrad OLAF a colné orgány členských štátov, ako aj niektoré tretie krajiny, pravidelne vykonávajú [spoločné colné operácie](#).

Poslanie, mandát a právomoci úradu OLAF

Poslaním úradu OLAF je odhaľovať, vyšetrovať a zastaviť podvody týkajúce sa prostriedkov EÚ.

Úrad OLAF plní svoje poslanie tým, že:

- vedie nezávislé vyšetrovania podvodov a korupcie týkajúcich sa finančných prostriedkov EÚ s cieľom zabezpečiť, aby sa všetky prostriedky daňovníkov EÚ dostali k projektom, ktoré môžu viesť k tvorbe pracovných miest a rastu v Európe,
- prispieva k posilneniu dôvery občanov v inštitúcie EÚ prostredníctvom vyšetrovania vážnych pochybení zamestnancov a členov inštitúcií EÚ,
- vypracováva účinnú politiku EÚ v oblasti boja proti podvodom.

V rámci svojej nezávislej vyšetrovacej úlohy môže úrad OLAF vyšetrovať záležitosti týkajúce sa podvodov, korupcie a iných trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy EÚ, pokiaľ ide o:

- všetky výdavky EÚ, pričom hlavnými kategóriami výdavkov sú štrukturálne fondy, poľnohospodárska politika a fondy rozvoja vidieka, priame výdavky a vonkajšia pomoc,
- niektoré oblasti príjmov EÚ, predovšetkým clá,
- podozrenia z vážneho pochybenia zo strany zamestnancov a členov inštitúcií EÚ.

Ďalšie informácie:

Alina BUREA
hovorkyňa
Európsky úrad pre boj proti podvodom
(OLAF)
Tel: +32 (0)2 295 7336
Email olaf-media@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/anti-fraud>

Silvana ENCULESCU
zástupkyňa hovorkyne
Európsky úrad pre boj proti podvodom
(OLAF)
+32 (0)2 298 1764
olaf-media@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/anti-fraud>